

Šišenski obrtniki na celjskem sejmu

Na letošnjem 21. mednarodnem obrtnem sejmu v Celju, ki je bil na ogled od 9. do 18. septembra, se je med več kot 3.000 razstavljalci na 750-ih razstavnih prostorih zelo uspešno predstavilo tudi 42 članov Obrtnega združenja Ljubljana-Šiška.

Mednarodni obrtni sejem v Celju je osrednja tovrstna prireditel v Jugoslaviji tako po številu razstavljalcev kot obiskovalcev. Morda ne bo odveč kratek pogled v zgodovino; celjski sejem je bil v prvih letih svojega obstoja namenjen predvsem predstavljanju obrtnih izdelkov in uveljavljanju obrti, sčasoma pa je prerasel v učinkovito, če lahko tako rečemo, poslovno borzo. Z letošnjim geslom »Vse za obrt – obrt za vse« sejem še posebej poudarja prav poslovno usmeritev.

Možnosti za sklepanje poslovnih dogovorov in pogodb, za zagotavljanje prostora na tržišču ter za neposredno prodajo so dane prav vsem dejavnostim od proizvodne do storitvene obrti. Celjski sejem si namreč vsako leto ogleda na tisoče obiskovalcev, med katerimi so predstavniki organizacij združenega dela, ki iščejo zanimive izdelke za svojo proizvodnjo oziroma prodajo ali celo kooperante, največ pa je seveda takih obiskovalcev, ki jih na celjsko sejnišče pripelje radovednost in želja, da bi izvedeli, kdo izdeluje določen izdelek za njihov dom ali ljubiteljsko dejavnost. Njim je namenjen predvsem prodajni del sejma, kjer se na stojnicah – letos jih je bilo okoli 350 – ponuja najrazličnejše blago, kakršno je v naših trgovinah še vedno prej izjema kot pravilo.

Obrtni sejem v Celju vsako leto poskrbi tudi za dobro počutje obiskovalcev; pod pisanimi senčniki za gostoljubno pogrnjenimi mizami se je mogoče okrepčati z izbranimi jedmi in poživiljajočimi hladnimi napitki priznanih slovenskih zasebnih gostincev. Po napornem ogledu 8.000 kvadratnih metrov razstavnih površin v dvoranah in 20.000 v drugih pokritih objektih in na prostem se počitek in okrepčilo še kako prileže.

Za prijetno in svečano vzdušje ob sejmu se potrudijo tudi mesto Celje s kulturnimi in zabavnimi prireditvami, ki se odvijajo vse sejemске dni. Mesto ob Savinji, tako rekoč, živi s sejmom.

Predstavitve Obrtnega združenja Ljubljana-Šiška

Med množico razstavljalcev je bila letos na Mednarodnem obrtnem sejmu v Celju izredno zanimiva in odzivna tudi predstavitve Obrtnega združenja Ljubljana-Šiška. Na svojem razstavnem prostoru v dvorani A je 42 šišenskih obrtnikov prikazalo celoten prerez obrti od strojegradnje do proizvodnje za široko porabo in storitev. Posebna pozornost je veljala novemu načinu sejemске predstavitve dveh obrtnikov, ki sta za sejem pripravila prikaz svoje dejavnosti na video posnetkih. Tak način je obema omogočil popolnejšo in bolj dinamično informacijo; prvi je tako lahko predstavil svoj najnovejši stroj med delom, kar je veliko bolj nazorno in zanimivo, kot če bi naprava mirovala na razstavnem prostoru, drugi pa je predstavil postopek čiščenja talnih oblog, ki ga na sejnišču sicer ne bi mogel. Spretna in domiselna poteza, ki bo v prihodnosti gotovo naletela na posnemovalce, saj video kasete s svojimi prednostmi krepko odtehta še tako dobro oblikovan prospekt ali drugo propagandno gradivo.

DAMJANA KENDA

Z OBISKA V DO AVTOMONTAŽA

Po sledih rdečih števil

Med tistimi delovnimi organizacijami v naši občini, ki so se znašle v primežu negotovosti in ukrepov ZIS-a je tudi Avtomontaža z okoli 2.400 zaposlenimi. Ta kolektiv je nenadoma postal izmed največjih gospodarskih problemov Ljubljane. Povprečni osebni dohodek na zaposlenega v letošnjem prvem polletju je 53 starih milijonov dinarjev, osebni dohodki pa so takšni kakršni so bili meseca aprila. Relativno nizke plače v proizvodnji in pa odpora delavcev, ki so morali delati nadurno delo, da bi do roka končali 80 avtobusov, ki jih je TAM že prodal, ni pa bilo jasno od kod naj dobi organizacija denar za izplačilo teh nadur, da o ukrepih ZIS-a ne izgubljam besed, so le kamenček v mozaiku dejanskega stanja v katerem se je Avtomontaža znašla v rdečih številkah.

Za odgovore na nekatera vprašanja kako naprej, smo zaprosili generalnega direktorja Valterja Misljeja:

– **Dela vam ne manjka. Kaj pa sredstva?**

»Delo zaenkrat je še in to na vseh programih, največji problem Avtomontaže (saj to se že ve) je izguba v tovarni vozil-avtobusov. Aprila meseca letos smo pričeli s sanacijskim programom ki ga bomo sedaj v septembru obravnavali v banki. Glavni problem, zakaj je do te izgube prišlo je v tem, da smo ogromna obratna sredstva vlagali predvsem v razvoj novih proizvodov. Dokler smo lahko obratna sredstva črpali iz sivega trga, je še nekako šlo, vendar se je tovarna v letošnjem prvem polletju znašla v 6 milijardni izgubi, k temu pa je treba še prišteti 8 milijard negativnih obresti tega TOZD-a.«

– **Omenjate nov proizvod. Kaj**

Predlog Izvršilnega odbora LB-Gospodarske banke Ljubljana.

1. Izvršilni odbor LB – Gospodarske banke Ljubljana ugotavlja, da sanacijski program ne zagotavlja uspešnega poslovanja in da se sprejeti ukrepi večinoma ne uresničujejo.
2. Na podlagi 1. odstavka 607. člena Zakona o združenem delu daje Izvršilni odbor LB – Gospodarske banke Ljubljana pobudo Izvršnemu svetu Skupščine občine Ljubljana-Šiška, da predlaga Skupščini občine Ljubljana-Šiška sprejem začasnih ukrepov družbenega varstva v delovni organizaciji Avtomontaža TOZD Tovarna vozil ter da med ukrepe obnem zaveže ostale temeljne organizacije združenega dela in delovno organizacijo k določenim aktivnostim.
3. Ustavi se dodatno odobravanje novih kreditov in izdajanje garancij po stanju 15. 9. 1988 za vse temeljne organizacije združenega dela v DO Avtomontaža.

V Ljubljani, dne 7. 9. 1988

Sektor za združevanje dela in sredstev
ing. A. Matjašič

Podpredsednik
poslovnega odbora
T. Jančar

OBČINSKA KONFERENCA ZSMS
LJUBLJANA-ŠIŠKA
TRG PREKOMORSKIH BRIGAD 1
61107 LJUBLJANA
TEL. 551-087, 555-021 int. 330, 287

Predsedstvo občinske konference Ljubljana-Šiška je na svoji 22. seji dne 8. 9. 1988 odprlo postopke evidentiranja za

KORDINATORJA INTERESNIH DEJAVNOSTI

Od kandidata pričakujemo poleg splošnih kadrovskih pogojev še: organizacijske sposobnosti, sposobnost komuniciranja, delovne izkušnje na področju interesnih dejavnosti ter višješolska, oziroma najmanj srednješolska izobrazba ustrezne smeri.

Imenovanje kordinatorja bo predvidoma do konca meseca oktobra. Predlagatelj je dolžan za evidentiranje posredovati poleg osnovnih podatkov (ime, priimek, datum rojstva, izobrazba, zaposlitev, naslov itd.), še obrazložitev iz katere bo razvidna dosežanja aktivnosti evidentiranega kandidata pa izdelati okvirni program razvoja interesnih dejavnosti mladih na področju občine Ljubljana-Šiška.
Rok evidentiranja je do 3. 10. 1988.

Tudi predpisov ne prebavlja več!

teri so to?

»Ja, tukaj bi jaz ločil nove proizvode od proizvodnega programa. Mi v teh manjših proizvodnih temeljnih organizacijah kot je recimo Cerknica ali TGN na Vrhovcih, gremo v nove proizvodne programe, se pravi, kompletno novi proizvodi. V tovarni vozil ki je naš največji TOZD (okoli 700 zaposlenih) s kapaciteto približno 1000 avtobusov letno in se uvrščamo na 8. mesto v Evropi, se prestrukturiranje proizvodnje na žalost ne da, ker je kompletna tehnologija z objektom vred prilagojena proizvodnji avtobusov. Celotno prestrukturiranje proizvodnje v tovarni vozil pa bi bila milo rečeno največja neumnost, saj avtobusne karoserije dobro gredo na zahodnih tržiščih in v tem vidimo rešitev v naslednjih letih. Gremo še korak naprej in sicer v program novih proizvodov in sicer v takšne proizvode iz tiste velikoserijske poceni robe v druge cenovne razrede in pa avtobuse katere bomo lahko tržili na zahodnih tržiščih.«

– **Kakšne so možnosti za izboljšanje osebnih dohodkov zaposlenih?**

»Od aprila do danes smo na istih plačah, kar pomeni da ni bilo nikakršnih možnosti za povečevanje le-teh. Zdaj poskušamo v tem mesecu, se pravi za avgustovsko izplačilo. Izplačali bomo lahko toliko kolikor nam intervencijski zakon dovoljuje, vendar se bojim, da dolgo ne bomo zdržali s takšnimi plačami. Povprečni osebni dohodek na zaposlenega v prvem polletju je znašal 53 starih milijonov dinarjev.«

Tako generalni direktor Avtomontaže Valter Mislje. Ob vsem tem zapišimo še tole:

Vse gospodarske organizacije,

ki so vlagale v lastni razvoj in so se zavestno odpovedovale izposojanju denarja ki edino nosi – samo ta trenutek – največ dobička, so sedaj v težavah. Avtomontaža kot kovinsko predelovalna organizacija, se je med prvimi vključila v toliko opevano prestrukturiranje. Uvedli so nove proizvode, robotizirali varilne celice, elektroniko, pakirne stroje, kmetijsko mehanizacijo, spremembo tipov avtobusov, a ker jih banke niso spremljale s posojili, so se ob pomanjkanju lastnih obratnih sredstev znašli v situaciji, v kakršni so mnoge delovne organizacije.

Pravtako je nesmisel gospodarske organizacije, predvsem iz kovinsko predelovalne industrije, ocenjevati skozi četrtletne rezultate. Tržne raziskave, razvoj novega izdelka in vpeljava nove proizvodnje pa visi na ramah delovne organizacije. Kovinsko predelovalna industrija pa je tista, kjer se nov izdelek dohodkovno pokaže šele v petih letih. Krivulji ugašanja starega izdelka, in rasti dohodkovno novega, se logično nekeje srečata. To srečanje pa se najpogosteje konča z rdečimi številkami in Avtomontaža pravgotovo ni izjema!

Jože Čurin

V Šiški imamo dobitnika Oskarja

Da ne bo pomote: ne gre za slovitno filmsko priznanje, ampak za najvišje jugoslovansko priznanje za dosežke na področju embalaže, ki ga po strogih mednarodnih kriterijih podeljujejo na sejm embalaže Impak v Gornji Radgoni. Letos si ga je za posamezne stroje za varjenje različnih folij prislužil tudi samostojni obrtnik Vili Rotter, naš soobčan.

V 25 letih svoje obrtniške dobe je Vili Rotter prejel že številna druga priznanja. Praviloma se vrača z njimi domov prav z vsakega sejma, na katerem sodeluje, v bogati zbirki slovesnih listin in plaket, ki krasijo pisarniški prostor njegove obratovalnice, pa sta našla prostor tudi plaketa občine Šiška in priznanje krajevne skupnosti. To dokazuje, da Vili Rotter poleg vsega dela v svoji delavnici in poleg vseh poslovnih obveznosti še vedno najde čas za delovanje v svoji matični občini in krajevni skupnosti. Zato pa ga krajani Kosez, kjer stanuje in dela, dobro poznajo, verjetno pa o njegovih uspehih vseeno ne vedo veliko. Vili Rotter ni človek besed ampak dejanj, zato mu samo hvala ne gre zlahka z jezika. S skromnim ponosom pove, je bil Oskarja z letošnjega sejma INPAK 88 več kot vesel: »To je zame priznanje za življenjsko delo. Pa ne zato, ker je najvišje jugoslovansko priznanje za embalažo ampak zato, ker se nameravam v kratkem upokojiti. Oskar za embalažne stroje je torej okronal moje dolgoletno delo.«

V pokoj odhaja tako rekoč brez skrbi. Njegovo delo bo prevzel sin, seveda v prihodnje tudi sam ne misli držati križem rok. Veselje do dela in ustvarjanja mu ne bo dalo miru, odložil bo le nadležno breme poslovanja.

»Preden mi je uspelo uveljaviti naše izdelke sem se pošteno namučil. Prodiranje na trg, poslovne poti vseprek po Jugoslaviji, po sejmih, delovnih organizacijah – to je včasih veliko bolj naporno in zamudno kot delo, načrtovanje novih naprav in reševanje tehničnih problemov pri izvedbi. Zdaj se bom lahko posvetil samo delu v delavnici kot kakšen ljubitelj svojemu konjčku.« nam je zaupal Vili Rotter.

Elektromehanika VIRO (skupna obratovalnica Rotter) je nastala pravzaprav iz nič – zgolj iz volje in želje postati samostojen obrtnik, pripoveduje Vili Rotter, pri čemer ne pozabi poudariti, da je imela pri tem pomembno vlogo tudi njegova žena, ki mu je ves čas stala ob strani, ga spodbujala, kasneje pa tudi prevzela vsa administrativna dela in postala desna roka obra-

tovalnice. Poleg njiju so v Elektromehaniki Rotter zaposleni še štirje delavci – vsi so strokovnjaki bodisi za elektrotehniko ali strojništvo. Pri njihovem delu drugače ne gre; stroje, ki jih izdelujejo in ki se jim vedno znova pridružujejo še nove naprave, je treba poznati v dušo, razumeti njihovo delovanje – preprostega strženja tekočemu traku ni.

Na področju varilne tehnike so bili prav Rotterjevi stroji prvi v Jugoslaviji in še danes nimajo resnejše konkurence na domačem tržišču. Uspešno tekmujejo tudi s podobnimi napravami priznanih evropskih proizvajalcev.

»Z varilno tehniko sem se začel ukvarjati skorajda po naključju. V podjetju, kjer je bila prej zaposlena moja žena, so potrebovali stroj za pakiranje v plastične vrečke, uvoziti pa ga zaradi predpisov niso smeli. Napravo sem si ogledal in ugotovil, da bi kaj takega lahko izdeloval tudi sam. Tako so nastali prvi varilni stroji. Delo je bilo zanimivo, izzivali pa so me tudi vedno novi problemi embalažiranja po tovarnah in tako se je naš proizvodni program širil in izpopolnjeval.« opisuje svojo obrtniško pot Vili Rotter in brez zadreg tudi omeni dosežke Elektromehanike VIRO: »Po kakovosti, uporabnosti in priročnosti so naši izdelki na nivoju zahodne Evrope, po estetski plati pa se jim ne moremo dovolj približati, ker na domačem tržišču ni ustreznih surovin, na uvoz pa se več kot je nujno zaradi kakovosti, nočemo vezati.«

Stroje VIRO danes pozna vsa Jugoslavija. Primerni so za pakiranje v industriji in obrti, omogočajo pa tudi samostojno dejavnost (izdelovanje plastičnih vrečk) v obrti ali popoldanski obrti. So večji in manjši, enostavni in avtomatski, glede na vse te lastnosti pa seveda dražji in cenejši. Nekatere naprave so unikati, saj so izdelane po naročilu znanega kupca in rešujejo točno opredeljen problem v proizvodnem procesu. Kako razširjeni in znani so stroji VIRO pove že to, da Vili Rotterja ob prvih poslovnih stikih marsikdo naslovijo kar s »tovariš VIRO« namesto s pravim imenom.

D. K.

Vili Rotter (prvi z leve) s svojimi sodelavci v delavnici